

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3379/4.06.2025

Biroul permanent al Senatului

Bp. 175 / 12.06.2025

Biroul permanent al Senatului

AVIZ

181 / 23.06.2025

referitor la propunerea legislativă privind includerea

**Parcului Rozelor din municipiul Timișoara pe lista monumentelor
istorice (b175/13.05.2025)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind includerea Parcului Rozelor din municipiul Timișoara pe lista monumentelor istorice (b175/13.05.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 4.06.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă prevede, prin lege, declararea Parcului Rozelor ca monument istoric, impunând inclusiv limite teritoriale, măsuri de protecție și sancțiuni, or, acest demers eludează procedura legală de clasare prevăzută de Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, care impune expertize, avize și decizie administrativă fundamentată științific;
- clasarea unui bun imobil ca monument istoric nu se poate realiza printr-un act legislativ, procedura de includere în lista monumentelor istorice fiind una

administrativă și tehnică, derulată prin instituții specializate (Direcțiile Județene pentru Cultură, Institutul Național al Patrimoniului, Comisia Națională a Monumentelor Istorice, etc.) și finalizată prin ordin al ministrului culturii, inițiativa legislativă substituind practic acest mecanism profesionalizat, fapt ce constituie o ingerință în atribuțiile executivului și este de natură a încălca principiul separării puterilor în stat;

- soluția legislativă creează un precedent periculos, politizând procesul de protecție a patrimoniului și transformând un demers științific într-un act de voință politică. Această abordare subminează autoritatea instituțiilor de specialitate și compromite coerența sistemului național de evidență a monumentelor istorice. În plus, proiectul nu este susținut de o documentație de clasare și nu respectă etapele obligatorii de analiză și avizare. Orice intervenție asupra patrimoniului trebuie să se bazeze pe criterii obiective și expertiză profesională, nu pe decizie legislativă punctuală, problemele de fond ale parcului putând fi rezolvate legal și eficient prin inițierea procedurii administrative de clasare, conform legii;
- în plus, măsurile propuse creează un precedent legislativ periculos, în sensul că orice obiectiv cu valoare locală ar putea fi introdus direct în Lista Monumentelor Istorice prin voință parlamentară, fără expertiză sau documentație de specialitate;
- dreptul de inițiativă legislativă și atribuțiile puterii legislative nu includ posibilitatea arogării de drepturi și obligații (clasarea și protecția unui monument istoric) date prin lege (adoptată tot de puterea legislativă) unei alte autorități și nici ca Parlamentul să se poată substitui puterii executive în decizii aflate în responsabilitatea acesteia.
- posibilitatea ca orice clasare a unui monument să fie făcută nu printr-o analiză de specialitate privind valoarea istorică, arhitecturală și/sau socială și prin consultarea ori la cererea proprietarului/administratorului, ci prin decizie politică este de natură să introducă o stare de incertitudine legislativă, de puteri și competențe incompatibilă cu un stat de drept;
- de asemenea, inițiativa nu este însoțită de documente tehnice justificative, cum ar fi un dosar de clasare, o analiză istorică certificată sau un plan de delimitare a perimetrului protejat;
- propunerea legislativă impune un regim juridic rigid, fără consultarea autorităților locale, deși acestea sunt cele care administrează și întrețin în mod curent parcul. De asemenea, se creează riscuri de blocaj administrativ, în cazul în care reamenajările sau intervențiile edilitare în zonă vor necesita avize speciale, iar autoritatea locală nu va dispune de fondurile sau mecanismele necesare pentru conformare;

- aplicarea regimului de monument istoric implică limitări în ceea ce privește modernizarea, extinderea sau întreținerea infrastructurii urbane din perimetrul protejat.
- mai mult, pot apărea dificultăți în implementarea proiectelor cu finanțare europeană sau locală care nu sunt compatibile cu regimul de protecție specific monumentelor istorice;
- astfel cum este formulat textul, propunerea legislativă conduce la nerespectarea ordinii juridice existente, într-un mod care nu respectă prevederile Legii nr. 24/2000, privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stipulează la art. 13 că *„actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care: (...) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune”*. Legea nr. 422/2001, privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 8 alin. (1) că *„clasarea monumentelor istorice în grupe se face prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, conform procedurii de clasare prevăzute de prezenta lege”*, procedura de clasare fiind detaliată la art. 12 al aceluiași act normativ:
„(1) Procedura de clasare se declanșează de către direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, astfel:
1. *din oficiu, în următoarele situații:*
a) *pentru bunurile imobile aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;*
b) *pentru bunurile imobile aflate în proprietatea cultelor religioase;*
c) *pentru bunurile imobile descoperite întâmplător sau în cadrul unor cercetări arheologice sistematice;*
2. *la cererea sau, după caz, la propunerea:*
a) *proprietarului bunului imobil;*
b) *primarului localității, a consiliului local sau județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, pe al cărui teritoriu administrativ se află bunul imobil în cauză;*
c) *Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, a Comisiei Naționale de Arheologie sau a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;*
d) *asociațiilor și fundațiilor legal constituite, cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice;*

e) instituțiilor publice cu atribuții în domeniu.

(2) Dosarul de clasare sau de declasare este întocmit de serviciile deconcentrate ale Ministerului Culturii, de regulă, prin experți autorizați sau specialiști atestați înscriși în registrele Ministerului Culturii, și se înaintează compartimentului de specialitate din cadrul ministerului, care îl analizează și îl prezintă Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, după caz, Comisiei Naționale de Arheologie, spre analiză și propuneri. Compartimentul de specialitate din cadrul Ministerului Culturii elaborează proiectul de ordin de clasare sau de declasare sau, după caz, răspunsul motivat privind neclasarea sau nedeclasarea, pe care îl înaintează ministrului culturii spre aprobare”.

- în concluzie, Parcul Rozelor este într-adevăr un simbol local important, dar protejarea acestuia trebuie să respecte cadrul legal existent, care presupune o evaluare obiectivă și documentată.

**Președinte,
Sterică FUDULEA**

ANOMIA